

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

1GF403 Verksamhetsförlagd utbildning i fritidshem A, 3
högskolepoäng

Placement Studies in Extended School Education A, 3 credits, 3
credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2021-06-30.

Reviderad 2024-10-07. Revision på grund av att kursen flyttas till Institutionen för pedagogik.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2025.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Naturkunskap 1b/1a1+1a2, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2 (Områdesbehörighet A6a) eller Engelska B, Naturkunskap A, Samhällskunskap A (Områdesbehörighet 6a). Därutöver krävs minst tre års erfarenhet av pedagogiskt arbete i fritidshem på minst halvtid, varav två år sammanhängande.

Mål

Mål för kurser i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är formulerade utifrån dokumentet *Ramverk för verksamhetsförlagd utbildning*. Utifrån dokumentet beskrivs progressionen i fyra nivåer: Introducerande, Grundläggande, Utvecklad samt Fördjupad

och tillämpad.

Med utgångspunkt i praktiska erfarenheter av arbete i fritidshem, och med särskilt fokus på kurserna Arbete utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt Undervisning i fritidshem A

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

på *introducerande* nivå kunna:

- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och den pedagogiska miljön
- visa förmåga att reflektera över den egna verksamheten utifrån etiska argument, inklusive frågor som rör identitet, sexualitet och relationer
- visa medvetenhet om hur man skapar ett hållbart lärararbete

på *grundläggande* nivå kunna:

- ha överblick över elevernas förståelse av undervisningsinnehållet, ge feedback till eleverna för att stödja deras lärande och anpassa lärandeaktiviteter utifrån vad situationen kräver
- göra lärandet synligt

på *utvecklad* nivå kunna:

- agera utifrån en helhetssyn
- visa förmåga att skapa stimulerande, och för eleverna meningsfulla, läroprocesser som främjar lärande både individuellt och i grupp
- formulera tydliga verksamhetsmål/lärandemål som är ändamålsenliga och anpassade till eleverna
- reflektera över vikten av att känna till elevernas erfarenheter, kunskaper, förutsättningar och skilda sätt att lära
- redogöra för styrdokumentens målsättning och hur dessa kan omsättas i pedagogisk praktik
- reflektera över användning av digitala verktyg i relation till elevernas lärande
- utveckla och upprätthålla professionella relationer med elever
- medverka till att skapa en miljö för lärande som präglas av trygghet, lyhördhet, respekt och som möjliggör elevers delaktighet och inflytande
- kommunicera med elever
- visa ledarskap och ett professionellt förhållningssätt

- relatera grundläggande värden i styrdokumentet till den pedagogiska verksamheten och det egna förhållningssättet
- reflektera över och ställa frågor om verksamheten utifrån teoretiska och praktiska argument.

Innehåll

Studenten genomför sin VFU med placering i fritidshem. Under perioden ges studenten rika tillfällen att fortsätta utvecklas i yrket och uppfylla kursens mål. Studentens lärande ses här som en social process och som en rörelse från perifert till ett mer centralt deltagande i en yrkesgemenskap.

Perioden utformas utifrån två olika perspektiv på yrkeslärande. Deltagarperspektivet har som syfte att föra studenten vidare in i yrkespraktiken och yrkesgemenskapen. Utifrån tidigare erfarenheter ska studenten ges möjligheter att utveckla professionell säkerhet med stöd av erfaren VFU-handledare. Under perioden ges studenten ett allt större ansvar för verksamheten. Åskådarperspektivet syftar till att ge studenten förutsättningar för fortsatt lärande och utveckling genom reflektion av egna och andras praktiska erfarenheter i relation till teoretiska kunskaper och tidigare erfarenheter. VFU-handledarens uppgift blir i detta perspektiv att hjälpa studenten att få distans till och kritiskt granska och problematisera situationerna.

Professionsbas och professionell progression

I kursen läggs särskilt fokus på undervisningsuppdraget utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket har behandlats i tidigare kurser. Studenternas yrkeslärande under VFU ska kännetecknas av progression och lärandet kan betraktas som en process. Studenten bygger upp en ny förståelse och förmåga till yrkesmässig kunskap och handlingsberedskap med bas i tidigare erfarenheter. Progressionen mellan de tre VFU-kurserna styrs av gällande VFU-ramverk. Progressionen kan förstås både som en breddning och en fördjupning av de utmaningar den studerande ställs inför under VFU, men handlar också om graden av självständighet. Utifrån studenternas redan förvärvade erfarenheter utvecklas ett kritiskt förhållningssätt genom att reflektera, ifrågasätta och ompröva såväl egna som andras idéer, hypoteser och åsikter. Studenten förväntas både teoretiskt argumentera för olika ställningstaganden och utveckla sin handlingsrepertoar utifrån såväl beprövad erfarenhet som vetenskapligt förhållningssätt.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Den vetenskapliga progressionen innefattar en successiv breddning och fördjupning. Studenten förväntas, under sin VFU, ha som utgångspunkt relevant etisk och vetenskaplig medvetenhet som introducerats i föregående kurser och kunna reflektera och kritiskt granska forskningsresultat som stöd för professionsutveckling. I kursen tränas studenten att identifiera utvecklingsområden och problemställningar i praktiken samt att koppla dessa till resultat från forskning av relevans för det professionella lärararbetet. I kursen aktualiseras innebörden av och relationerna mellan beprövad erfarenhet och vetenskapligt förhållningssätt. Studenten tränas att kritiskt granska verksamheten och sina egna handlingar utifrån dessa begrepp.

Globala värden

Progressionslinjen globala värden innefattar perspektiven: lärande för hållbar utveckling (inklusive social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet), likabehandling och interkulturalitet. Här ingår problematisering av hur den pedagogiska verksamheten kan utformas för att spegla samhällets demokratiska värderingar uttryckta i styrdokumentet samt i barnkonventionen. Under VFU:n orienteras studenterna i utbildningsväsendets

demokrati- och värdegrundsuppdrag samt hur dessa uppdrag kan komma till uttryck i det pedagogiska arbetet. Här läggs dessutom särskild vikt vid barns och ungas identitetsskapande i ett globaliserat samhälle i relation till sociala medier, kroppsideal, relationsskapande, sex och samlevnad, mångfald och genus.

Undervisningsformer

För att kunna nå målen erbjuds studenten en variation av undervisningsformer: Observationer av VFU-handledare, elever och situationer i verksamheten, samtal med elever, vårdnadshavare, ledning och lärare inom verksamheten, planering, genomförande och uppföljning av pedagogiska aktiviteter, formativa samtal med VFU-handledare där kursplanemålen kommuniceras. Centralt för VFU som undervisningsform är att den skall vara handledd.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examinationen av kursens mål sker genom observationer av studentens agerande i den pedagogiska verksamheten samt uppföljande samtal mellan studenten, VFU-handledaren och ansvarig lärare på Linnéuniversitetet.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Studentens prestationer ska bedömas som tillräckliga för introducerad, grundläggande och utvecklad nivå, utifrån dokumentet *Ramverk för verksamhetsförlagd utbildning*. För betyget Väl godkänd ska studentens prestationer ha bedömts på Väl godkänd nivå utifrån en sammanvägning av samtliga insamlade underlag för bedömning. Vid underkännande har studenten rätt att göra om sin VFU en gång.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med kurser bekostas av studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har rättighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att elevers säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänts på kursen och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. Kursen ingår i Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem, erfarenhetsbaserat.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Linnéuniversitet. (senaste upplaga). *Guide för handledning och bedömning - Grundlärarprogrammet för pedagogiskt verksamma i fritidshem* (40 s). Tillhandahålls av institutionen.

Skolverket. (2022)*Läroplan för skolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 22.*(262 s.) (Kap. 1, 2 och 4, 20 s.). Tillgänglig på internet.

Nordänger, Ulla-Karin & Lindqvist, Per. (2021). *Ramverk för verksamhetsförlagd utbildning*. Linnéuniversitetet. (10 s). Tillhandahålls av institutionen.

Skolverket. (senaste upplaga). *Fritidshem. Allmänna råd och kommentarer*. (68 s). Tillgänglig på Internet.